

OBSAH

Úvod	7
ČÁST I.	
ZÁKLADNÍ POZNATKY O MEZINÁRODNÍM HUMANITÁRNÍM PRÁVU	11
1. kapitola	
POJEM MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA A JEHO DEFINICE	13
1.1 Název a účel mezinárodního humanitárního práva	13
1.2 „Právo na válku“ a „válečné právo“ (právo ve válce)	17
1.3 Typy ozbrojených konfliktů	19
1.4 Vztah mezinárodního humanitárního práva a mezinárodního práva lidských práv	23
2. kapitola	
PRAMENY MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	27
3. kapitola	
ZVLÁŠTNÍ RYSY, ZÁSADY A ZÁKLADNÍ PRAVIDLA MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	31
3.1 Zvláštní rysy mezinárodního humanitárního práva	31
3.2 Zásady mezinárodního humanitárního práva	32
3.3 Základní pravidla mezinárodního humanitárního práva	34
4. kapitola	
PŮSOBNOST NOREM MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	36
4.1 Věcná působnost humanitárních pravidel	36
4.2 Osobní působnost humanitárních pravidel	39
4.2.1 Komu vznikají z mezinárodního humanitárního práva oprávnění	40
4.2.2 Komu stanoví mezinárodní humanitární právo povinnosti	40
4.3 Místní působnost humanitárních pravidel	42
4.4 Časová působnost humanitárních pravidel	43
5. kapitola	
HISTORIE MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	46

ČÁST II.

OCHRANA CIVILNÍHO SEKTORU V SOUVISLOSTI S OZBROJENÝM KONFLIKTEM

57

6. kapitola

ZPŮSOBY VEDENÍ VÁLKY, KTERÉ JSOU ZAKÁZÁNY VZHLEDEM K OCHRANĚ CIVILNÍCH OSOB

59

6.1	Úmyslné napadení civilního obyvatelstva nebo jednotlivých civilních osob	60
6.2	Úmyslné napadení civilního objektu	61
6.3	Nerozlišující útoky	61
6.4	Terorizování civilního obyvatelstva	62
6.5	Užití živých štítů	63
6.6	Zabití či zranění osoby vyřazené z boje	63
6.7	Prohlášení, že nebudou bráni žádní zajatci	64
6.8	Proradnost (perfidita)	64
6.9	Plenění	66
6.10	Napadání nebráněných míst	66
6.11	Rozšiřování vojenských operací do demilitarizovaných zón	67
6.12	Hladovění civilního obyvatelstva a ničení, odstraňování či znehodnocování objektů nezbytných k jeho přežití	68
6.13	Poškozování životního prostředí	69
6.14	Útoky na stavby a zařízení obsahující nebezpečné síly	70

7. kapitola

OCHRANA CIVILNÍCH OSOB ZA OZBROJENÉHO KONFLIKTU

71

7.1	Civilní osoby	71
7.2	Ochrana civilních osob před některými účinky války	71
7.3	Základní pravidla ochrany civilních osob	73
7.4	Cizinci na území strany v konfliktu	74
7.5	Civilní osoby na okupovaných územích	76
7.6	Internování civilních osob	79
7.7	Informační kanceláře	82
7.8	Určité kategorie osob a jejich zvláštní ochrana	83
7.8.1	Ženy	83
7.8.2	Děti	84
7.8.3	Novináři	86

8. kapitola	
OCHRANA KULTURNÍCH STATKŮ ZA OZBROJENÉHO KONFLIKTU	87
8.1 Akty reglementující ochranu kulturních statků	87
8.2 Pojem kulturních statků a formy jejich ochrany	90
8.3 Systém mezinárodní kontroly provádění Úmluvy na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu	92
8.4 Provádění Úmluvy na ochranu kulturních statků za ozbrojeného konfliktu	92
 ČÁST III.	
OPATŘENÍ K ZABEZPEČENÍ PROVÁDĚNÍ NOREM MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	95
 9. kapitola	
SPECIFICKÉ ČINNOSTI V PROCESU APLIKACE HUMANITÁRNÍCH PRAVIDEL	97
9.1 Mírová implementační opatření	102
9.2 Implementační opatření za ozbrojeného konfliktu	105
 10. kapitola	
POSTIH PORUŠENÍ NOREM MEZINÁRODNÍHO HUMANITÁRNÍHO PRÁVA	109
10.1 Pojem válečného zločinu	109
10.2 Historický vývoj mezinárodního trestního práva a jeho atributy	110
10.3 Moderní úprava zločinů podle mezinárodního práva	114
10.4 Stíhání porušení norem mezinárodního humanitárního práva	118
 POUŽITÁ LITERATURA A PRAMENY	123
 PŘÍLOHA A	
Text Ženevské úmluvy o ochraně civilních osob za války ze dne 12. srpna 1949	127
 PŘÍLOHA B	
Grafická pomůcka: Právo aplikované ve zmezinárodnělych ozbrojených konfliktech (fragmentarizace ozbrojených konfliktů)	169
 PŘÍLOHA C	
Grafická pomůcka: Právní hodnocení případů použití síly	170

PŘÍLOHA D

Grafická pomůcka: Subjekty mezinárodního humanitárního práva
v mezinárodním ozbrojeném konfliktu

171

PŘÍLOHA E

Grafická pomůcka: Struktura mezinárodního a národního hnutí Červeného kříže
a Červeného půlměsíce

172

PŘÍLOHA F

Grafická pomůcka: Ochranné symboly podle mezinárodních smluv

175

PŘÍLOHA G

Text hlavy XIII trestního zákoníku

(Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších změn a doplnění)

TRESTNÉ ČINY PROTI LIDSKOSTI, PROTI MÍRU A VÁLEČNÉ TRESTNÉ ČINY 177